

Sygn. akt II UK 614/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku I.G.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.  
o prawo do emerytury,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw  
Publicznych w dniu 22 września 2016 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w  
(...) z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 17 lipca 2015 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 grudnia 2014 r.

Organ rentowy wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku, opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 108 i art. 106 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony i przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie podstaw do zaliczenia do okresów ubezpieczenia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 24 kwietnia 1972 r. do dnia 10 kwietnia 1974 r., mimo że po zwolnieniu z tej służby

odwołujący nie podjął pracy w tym samym zakładzie pracy, ani nawet w tej samej gałęzi pracy.

Jednocześnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie do istoty sprawy przez oddalenie odwołania wnioskodawcy; ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania wraz z obowiązkiem rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W skardze kasacyjnej został zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na treść art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 i pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Istotnym elementem skargi kasacyjnej (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.) jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Spełnienie tego warunku prowadzi do uruchomienia procedury tzw. „przedsądu”, w czasie którego badaniu podlegają wyłącznie enumeratywnie wymienione przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Wystąpienie choćby jednej z nich prowadzi do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ten sposób przepisy Kodeksu postępowania cywilnego akcentują obowiązek wnoszącego skargę. Nie chodzi tu tylko o formalne odwołanie się do przesłanek przedsądu, lecz o przedstawienie argumentacji jurydycznej.

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadnia dwupłaszczyznowo. Z jednej strony zwraca uwagę na konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujące rozbieżności w orzecznictwie sądów, z drugiej zaś powołuje się na jej oczywistą zasadność. Wybór podstaw, pozostających w stosunku do siebie w opozycji, nie przemawia na korzyść wnoszącego skargę. Jeżeli w sprawie wyłoniło się zagadnienie prawne wywołujące poważne wątpliwości, to z tego samego punktu widzenia skarga nie może być oczywiście uzasadniona.

Struktura wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawiera analizę dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego, co niewątpliwie jest elementem niezbędnym do uwypuklenia podstawy z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.

Jednak powołane przykłady judykatury nie wskazują na rozbieżne orzecznictwo, czy też przepisy budzące wątpliwości interpretacyjne. Samo przekonanie strony o prezentowanej tezie w kontekście wytycznych Centrali ZUS nie pozwala na przyjęcie skargi do rozpoznania. Nie można też pominąć, że zagadnienie zaliczenia okresu zasadniczej służby wojskowej do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach w ostatnim czasie stanowi przedmiot wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego. Istotne – z punktu widzenia argumentacji skargi – jest rozstrzyganie zagadnień w formie uchwały. Oznacza to, że doszło już do wyboru określonej metody wykładni prawa materialnego, która obecnie nie budzi wątpliwości, jak też nie wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Ten ostatni aspekt może co najwyżej wynikać z okoliczności faktycznych poszczególnych spraw, co jednak na obecnym etapie procedowania nie stanowi mechanizmu kontroli Sądu Najwyższego. W celach porządkowych warto zasygnalizować stronie pozwanej uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., III UZP 4/15, OSNP 2015 nr 12, poz. 164, która wyjaśnia zagadnienie związane ze zmianą miejsca pracy po okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej. Stanowi ona kontynuację uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 (OSNP 2014 nr 3, poz. 42; OSP 2014 nr 12, poz. 110, z glosą K. Antonowa). Już powyższe dwa przykłady dezawuuują siłę argumentacji skarżącej w płaszczyźnie zgłaszanych podstaw.

Trudno w tej sytuacji zgodzić się, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Ten ostatni element ma miejsce wówczas, gdy naruszenie jest oczywiste, widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 17 marca 2016 r., II CSK 611/14, Legalis nr 1430479). Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie jest zatem wystarczające twierdzenie skarżącego, że tak jest, ani zarzucenie naruszenia prawa materialnego w taki sam sposób, jak wykazano w podstawie skargi. Z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wynika bowiem konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz

podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2016 r., II UK 2928/15, LEX nr 2026233). Analiza argumentów zawartych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera jednak ustawowych kwalifikatorów. Skarżący koncentruje się na wykazaniu oczywistości przez odwołanie się do specyfiki spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych (prymat wykładni językowej). Nie negując tej reguły należy jednak wspomnieć, że powołane wyżej judykaty Sądu Najwyższego eliminują możliwość uznania skargi za oczywiście uzasadnioną.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).